

Article estatutari d'una societat de responsabilitat limitada a Espanya

REFLEXIONS ENTORN D'UNA RETRIBUCIÓ DESIGUAL ALS SOCIS D'UNA SOCIETAT DE RESPONSABILITAT LIMITADA

‘La distribució de dividends als socis no es realitzarà en proporció a la seva participació en el capital social, sinó que tots els socis tindran dret a una mateixa proporció de dividends, amb independència de la seva participació en el capital o dels seus drets de vot; de manera que, una vegada aprovada en junta la distribució de dividends, tots els socis percebran una part dels mateixos igual entre ells, dividint-se així el total a repartir per cadascun dels socis de l'entitat.’

El text que reproduïm es correspon amb la redacció d'un article estatutari d'una societat de responsabilitat limitada a Espanya que va donar lloc a una resolució denegatòria de la seva inscripció per part del Registre Mercantil a la seva inscripció la qual va ser recorreguda davant la Direcció General de Seguretat Jurídica i Fe Pública Mercantil que, contravenint la qualificació del registrador mercantil, va resoldre la vàlida inscripció d'aquest article estatutari.

Del redactat de l'article estatutari objecte d'anàlisi, s'adverteix com es produeix una evident alteració entre la proporció existent entre l'aportació efectuada pel soci, amb el dret a percebre el dividend, trencant-se d'aquesta manera, la regla general en les societats de capital previst en el paràgraf primer de l'article 94 de la Llei de Societats de Capital (LSC) i en l'article 275 d'aquest mateix text legal.

Article 94. Diversitat de drets.

1. Les participacions socials i les accions atribueixen als socis els mateixos drets, amb les excepcions establertes a l'empareda de la llei.

Les participacions socials i les accions poden atorgar drets diferents. Les accions que tinguin el mateix contingut de drets constitueixen una mateixa classe. Quan dins d'una classe es constitueixin diverses sèries, totes les que integrin una sèrie hauran de tenir igual valor nominal.

2. Per a la creació de participacions socials i l'emissió d'accions que confereixin algun privilegi enfront de les ordinàries, hauran d'observar-se les formalitats prescrites per a la modificació d'estatuts.

Article 275. Distribució de dividendes.

1. En la societat de responsabilitat limitada, excepte disposició contrària dels estatuts, la distribució de dividendes als socis es realitzarà en proporció a la seva participació en el capital social.

La registradora mercantil, va considerar que, si bé la LSC permet trencar la proporcionalitat entre la distribució de dividendes als socis i la seva participació en el capital social, aquesta només podia tenir lloc si s'instrumentava mitjançant la creació de participacions privilegiades, amb observança del que es disposa en l'article 184.2.2. del Reglament del Registre Mercantil. En concret, aquest últim precepte del Reglament indica que, en cas de desigualtat de drets, si afecten el dividend, "s'indicarà la quantia d'aquests per mitjà de múltiples d'unitat".

No obstant això, considera la Direcció General, que aquesta norma reglamentària aplica a modalitzacions estatutàries als drets de les participacions consistents en l'atribució a aquestes de privilegis en el repartiment de dividendes, però no constitueix un "numerus clausus" dels supòsits de desigualtat de drets que permeten altres preceptes legals, com els previstos en l'anteriorment citat article 275 LSC.

Així mateix, des de la Direcció General, es recorda l'aplicació, per llei (art. 28 LSC) del principi d'autonomia de la voluntat que ha de regir també en matèria societària, sempre que aquesta no contravingui la llei ni contradigui els principis configuradors del tipus social triat.

Per això, conclou que ha d'admetre's que els estatuts socials estableixin un repartiment de dividendes per un sistema exclusivament "viril" o per "caps" com l'estipulat en el text de l'article estatutari reproduït al principi d'aquest article, que no infringeix la prohibició de pacte lleoní que exclou a un o més socis de tota part en els guanys o en les pèrdues (art. 1.691 del Codi Civil).

D'aquesta manera, ha de tenir-se en compte que, en la societat de responsabilitat limitada, i a diferència de les relacions amb tercers en les quals regeixen normes imperatives per a salvaguardar la garantia per a aquells aliens, a aquells que conformen el capital social, en les relacions entre els socis permet l'ampli joc de l'autonomia de la voluntat perquè els estatuts s'apartin del criteri capitalista que consagren les normes dispositives, com la del citat article 275 de la LSC.

Conforme l'anteriorment exposat, conclou la Direcció General de Seguretat Jurídica i Fe Publica Mercantil que el text estatutari indicat ut supra, és perfectament ajustat a Llei i, en conseqüència, susceptible de quedar inscrita en el registre mercantil corresponent.

Report realitzat per:

Oriol Almirall
Soci · Advocat
oriolalmirall@arcoabogados.es
T +34 934 871 020
Barcelona